

Skolefrokost ved Nesbyen skole fra august 2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
14/26	Hovedutvalg for livsløp	10.06.2026
59/26	Kommunestyret	18.06.2026

Kommunedirektørens innstilling

1. Det etableres en ordning med gratis skolefrokost for elever på ungdomstrinnet (8.-10. trinn) for høsthalvåret 2026.
2. Ordningen finansieres innenfor bevilgningen på kr 70 000.
3. Ordningen evalueres før budsjettbehandlingen for 2027. Dersom ordningen skal videreføres, må skolens ramme økes ut fra evalueringen som blir gjort.

Saksopplysninger

Da budsjettet for 2026 ble behandlet i Kommunestyre 18.12.2026, sak 83/2025, ble det vedtatt å øke budsjettet til Nesbyen skole med kr 70 000.

Utdrag fra vedtaket: *Forskning viser at mange ungdomsskoleelever kommer på skolen uten å ha spist frokost. Ved å servere en billig, lett frokost klarer elevene å holde konsentrasjonen lenger. Det avklares mulighet for samarbeid med frivilligsentralen om håndtering av frokost til ungdoms skoleelevene innen 1/4-26. Kommunedirektør kommer med sak til kommunestyret innen 16/4. Det avklares også om det kan være andre aktuelle bidragsytere.*

Det har de siste årene vært økende oppmerksomhet rundt barn og unges oppvekstvilkår, helse og læringsutbytte. Flere undersøkelser viser at en betydelig andel elever ikke spiser frokost før skoledagen starter og at manglende frokost kan påvirke elevenes energinivå, konsentrasjon og forutsetninger for å delta aktivt i undervisningen. Dette gjelder særlig i ungdomsalder, hvor både døgnrytme, motivasjon og sosiale forhold kan påvirke spisevaner. Samtidig har økte levekostnader bidratt til større forskjeller mellom familier. Dette kan få konsekvenser for elevenes tilgang til mat og etablerte måltidsrutiner, og dermed også deres forutsetninger for læring i skolehverdagen.

Nesbyen skole har tidligere deltatt i «Røre-prosjekt» og dette danner grunnlaget for ordningen det nå legges opp til. Det settes fram en frokosttralle i gangen på ungdomstrinnet, der elevene kommer inn om morgenen. De som ønsker, kan da forsyne seg og ta med mat på klasserommet.

Barn og unges kommunestyre (BUK), FAU ved skolen og de ansatte, har hatt saken til orientering. De er alle positive til tiltaket og er enig i den organisering og valg av målgruppe som det legges opp til.

Skolen har i denne utredningsperioden, som dessverre har tatt litt lenger tid enn bestillingen til kommunestyret, fulgt med på utlysninger av tilskudd som kan være aktuelle. Vi har ikke funnet noe aktuelt tilskudd, men vi skal følge med videre.

Overordna planer:

Tiltaket må ses i lys av nasjonale politiske føringer. I november 2024 vedtok Stortinget å innføre gratis skolemat for alle grunnskoleelever fra 2026, og ba regjeringen legge frem en opptrappingsplan i statsbudsjettet for 2026. Regjeringen svarte på Stortingets oppdrag med kostnadsestimater for hvordan en innføring kan fases inn over tid, men bevilget ingen penger til formålet eller gav signaler om når dette skal innføres.

Slik sett er Nesbyen kommune i forkant av en eventuell nasjonal ordning.

Tiltaket er videre i tråd med nasjonale faglige retningslinjer. Helsedirektoratet fremhever at skolen er en sentral arena for å fremme gode kostvaner, helse og trivsel, og at gode måltidsordninger kan bidra til et bedre læringsmiljø og redusere sosiale forskjeller.

Økonomiske konsekvenser:

Det er beregnet at kr 70 000 vil holde til råvarer til frokost for høsthalvåret 2026. Dersom ordningen skal videreføres i 2027, må det tilføres midler i neste budsjettbehandling, da skolens ordinære budsjett ikke har rom for å videreføre ordningen.

Det vil være behov for kr. 140 000,- for å kunne ha nøktern skolefrokost til ungdomstrinnet hele året, men dette vil vi komme tilbake til i evalueringen.

Vurdering:

Etablering av et tilbud om skolefrokost er et målrettet og forebyggende tiltak som kan bidra til å styrke elevenes forutsetninger for læring og trivsel. Et tilgjengelig måltid før undervisning vil kunne ha betydning for elevenes konsentrasjon og deltakelse i undervisningen. Elever som møter sultne til skoledagen, har dårligere forutsetninger for å nyttiggjøre seg undervisning. Å legge til rette for et enkelt måltid før skolestart fremstår derfor som et tiltak med lav terskel, men med potensielt stor effekt.

Tiltaket vurderes også som viktig i et sosialt utjevningsspektiv. Skolen er en av få arenaer som når alle barn og unge, og et tilbud tilgjengelig for alle vil bidra til å redusere betydningen av elevenes hjemmemiljø for deres forutsetninger i skolehverdagen. Et gratis måltid kan dermed bidra til mer likeverdige rammer for læring.

Den praktiske gjennomføringen må tilpasses tilgjengelige ressurser. Med en ramme på kr 70 000 vil det etableres en enkel og nøktern ordning for høsthalvåret. Tilbudet vil bestå av enkle, men næringsrike alternativer som knekkebrød, havregrøt, yoghurt, smoothie og frukt som rulleres på dagene etter hva som er tilgjengelig. Noen elever kommer med buss tett opp til oppstart av skoledagen og det legges opp til at elevene tar med frokosten inn i klasserommet.

Det er vurdert et samarbeid med frivilligheten, men i første omgang ønsker skolen å legge til rette for en ordning der skolens ansatte står for den praktiske gjennomføringen. Dette fordi man som tidligere, i samarbeid med helsesykepleier, hadde kjennskap til elever det kunne være greit å følge opp ekstra med tanke på tilbudet om mat. Dette er taushetsbelagt informasjon som ikke kan deles med frivillige. Dersom tilbudet på et senere tidspunkt får en annen organisering, for eksempel der alle skal spise sammen, så vil behovet for frivillige bli mer aktuelt.

Det legges opp til at ordningen evalueres i løpet av høsten 2026. Evalueringen skal gi grunnlag for å vurdere deltakelse, organisering og effekt, og danne et beslutningsgrunnlag for eventuell videreføring av tiltaket. Videreføring av ordningen forutsetter ønsket effekt og at det finnes økonomisk handlingsrom i 2027. Skolen er avhengig av økt budsjett da gjeldende budsjett ikke har rom for å videreføre ordningen.